

สถานี ก.ค.ศ. | ครูผู้ช่วย ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ใบอนุญาต |

● นำเสนอเมื่อ 4 เม.ย. 2560

สถานี ก.ค.ศ.

“ครูผู้ช่วย ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ใบอนุญาต”

การบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง กำหนดให้บรรจุและแต่งตั้งจาก “ผู้สอบแข่งขันได้” และมาตรา ๔๖ กำหนดว่า ผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปไปตามมาตรา ๓๐ และมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานตำแหน่งนั้น ดังนั้น การเป็นผู้สมัครสอบแข่งขัน

จึงเป็นขั้นตอนแรกก่อนที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา นอกจากนี้ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๔ กำหนดค่านิยามว่า ...

“ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา” หมายความว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพซึ่งออกให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับมาตรา ๔๖ กำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิหรือพร้อมที่จะประกอบวิชาชีพ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากคุรุสภา และห้ามมิให้สถานศึกษารับผู้ไม่ได้รับใบอนุญาต เขาประกอบวิชาชีพควบคุมในสถานศึกษา **เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคุรุสภา**

“ครูผู้ช่วย” หมายถึง ผู้ช่วยครูในการทำหน้าที่สอน หากแต่สถานภาพและหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกับครู เพราะครูผู้ช่วยจะต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเป็นเวลาสองปีก่อน (หรือเรียกให้เข้าใจง่าย ๆ ว่า “การทดลองปฏิบัติราชการนั่นเอง”) ถ้าผลการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มผ่านเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด จึงจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู

การกำหนดมาตรฐานตำแหน่งครูผู้ช่วย มีพัฒนาการมาตามลำดับ **ครั้งแรก** กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย คือ ขอ ๑) มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือทางอื่นที่ ก.ค.ศ. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ ขอ ๒) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ต่อมาได้มีการปรับปรุงครั้งที่ ๑ เพิ่มเติมในข้อ ๒) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือใบอนุญาตปฏิบัติการสอน
ปรับปรุงครั้งที่ ๒ เพิ่มเติม ในข้อ ๒) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
หรือหลักฐานที่ใช้แสดงในการประกอบวิชาชีพครูตามที่คุรุสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน
และล่าสุดได้มีการปรับปรุงครั้งที่ ๓ โดยเพิ่มเติมในข้อ ๒) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
หรือหลักฐานที่ใช้แสดงในการประกอบวิชาชีพครูตามที่คุรุสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน
ก่อนการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

จากคำนิยาม “ใบอนุญาต” จะเห็นได้ว่ามีได้กำหนดให้ออกให้กับผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วย
และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
และที่แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวว่า **ครูผู้ช่วย**
ต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเป็นเวลาสองปีก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มโดยมีหลักสูตรเป็น ๒ หมวด คือ **หมวดที่ ๑**
การปฏิบัติตน :- ๑) วินัย คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการครู ๒) มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู
๓) เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ๔) การพัฒนาตนเอง ๕) การพัฒนาบุคลิกภาพ และ ๖) การดำรงชีวิตที่เหมาะสม
หมวดที่ ๒ การปฏิบัติงาน :- ๑) การจัดการเรียนรู้ ๒) การพัฒนาผู้เรียน ๓) การพัฒนาวิชาการ ๔)
การพัฒนาสถานศึกษา และ ๕) ความสัมพันธ์กับชุมชน

การที่ ก.ค.ศ. มีการปรับปรุงมาตรฐานตำแหน่งครูผู้ช่วย
เป็นการดำเนินการตามกฎหมายโดยลำดับขั้นก็เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ราชการในอันที่จะได้ครูที่มีจิตวิญญาณของ
ความเป็นครูและได้ครูผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเชิงลึกในเนื้อหาวิชาการ
และยังเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้สมัครสอบแข่งขันทั่วไปมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้สมัครสอบแข่งขัน
หากเป็นผู้สอบแข่งขันได้และถึงลำดับที่บรรจุ จะต้อง มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือ
หลักฐานที่ใช้แสดงในการประกอบวิชาชีพครูตามที่คุรุสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอนก่อนการบรรจุและ
แต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามที่มาตรฐานตำแหน่งครูผู้ช่วย กำหนดไว้

พินิจศักดิ์ สุวรรณรังค์

เลขาธิการ ก.ค.ศ.

เผยแพร่ทางคอลัมน์ “สถานี ก.ค.ศ.”

[หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันจันทร์ที่ 3 เมษายน 2560](#)

ขอบคุณที่มาจาก [สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา วันจันทร์ ที่ 3 เมษายน 2560](#)